

KLASA: 021-
URBROJ: 5030110-11

Zagreb, 2012.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

**PREDMET: Zastupničko pitanje Nansi Tireli, u vezi s primjenom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šumama („Narodne novine“, broj 41/90), te eventualnom isplatom naknade jedinicama lokalne samouprave za objekte izgrađene na šumskim zemljištima u vlasništvu Republike Hrvatske,
- odgovor Vlade**

Zastupnica u Hrvatskome saboru, Nansi Tireli, postavila je, sukladno sa člankom 185. Poslovnika Hrvatskoga sabora, sljedeća zastupnička pitanja:

„1. Temeljem odluke Vrhovnog suda RH broj Rev 450/11-2 od 11.01.2012. u kojoj je isti sud zauzeo pravno stajalište da šume i šumska zemljišta koja su se na dan stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šumama od 16.10.1990. nalazila u društvenom vlasništvu pripadaju Republici Hrvatskoj a ne jedinicama lokalne samouprave, Republika Hrvatska postavila je zahtjev za uknjižbu vlasništva na nekretninama u Rovinju, Puli, Poreču i drugim istarskim gradovima. Zahtjev je postavljen usprkos činjenici što su kao vlasnici nekih od predmetnih nekretnina unazad 20 godina bile upisane jedinice lokalne samouprave, iz razloga što se isto šumsko zemljište prema važećoj prostornoplanskoj dokumentaciji nalazilo unutar građevinske zone. Da li se Republika Hrvatska po ovom kriteriju namjerava upisivati kao vlasnik nekretnina samo u Istri ili će na ovaj način biti obuhvaćene i drugi hrvatski gradovi i općine, te ako je odgovor pozitivan-o kojim se gradovima radi?

2. Tijekom posljednjih 20 godina na temelju važećih prostornih planova, na nekima od nekadašnjih šumskih područja izgrađene su zgrade i drugi gospodarski odnosno stambeni objekti. Ima li Republika Hrvatska plan kako nadoknaditi investicije koji su jedinice lokalne samouprave poduzele u svrhu funkcioniranja i gospodarenja nekretninama na kojima se RH sada namjerava upisati kao vlasnik?“

Na navedena zastupnička pitanja, Vlada Republike Hrvatske daje sljedeći odgovor.

Člankom 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šumama („Narodne novine“, broj 41/90.) mijenjan je članak 18. Zakona o šumama („Narodne novine“, broj 54/83., 32/87. i 47/89.) gdje je u stavku 1. propisano da su šume i šumska zemljišta na teritoriju Republike Hrvatske, osim šuma i šumskog zemljišta u privatnom vlasništvu, vlasništvo Republike Hrvatske. Temeljem ove odredbe izvršena je pretvorba društvenoga vlasništva na šumama i šumskom zemljištu do tada u društvenom vlasništvu neovisno od toga koja je pravna osoba imala pravo korištenja, upravljanja i raspolaganja tim zemljištem, a ujedno Republika Hrvatska je stekla pravo vlasništva temeljem zakona. Objekt stjecanja prava vlasništva, dakle, što se smatra šumom i šumskim zemljištem u smislu toga Zakona, određen je člankom 4. Zakona o šumama (pročišćeni tekst – „Narodne novine“, broj 52/90.).

U sudskoj praksi bilo je ponekad pravne dvojbe oko vlasništva na nekretninama koje su po opisu šuma i šumsko zemljište, a kako je to propisano člankom 4. Zakona o šumama u slučaju kad su se te nekretnine nalazile unutar građevinskog područja određenog prema prostornoplanskoj dokumentaciji važećoj na dan 16. listopada 1990. kada je stupila na snagu ova izmjena. Dvojba se očitovala u tome da su neki sudovi takvu nekretninu knjižili u vlasništvo Republike Hrvatske temeljem Zakona o šumama, a neki u vlasništvo jedinica lokalne samouprave temeljem članka 87. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi („Narodne novine“, broj 90/92., 94/93., 117/93., 5/97., 17/99., 128/99., 51/00. i 105/00.).

Usljed neujednačene sudske prakse i nakon što je podnesena izvanredna revizija, ovu pravnu dvojbu otklonio je Vrhovni sud Republike Hrvatske svojom presudom broj Rev-450/11-2 od 11. siječnja 2012.

U ovoj presudi, između ostalog, izraženo je i sljedeće pravno shvaćanje:

“Po shvaćanju ovoga suda šume i šumsko zemljište koje se na dan stupanja na snagu ZID ZŠ 16. listopada nalazilo u društvenom vlasništvu, neovisno o tome da li se nalazilo u zoni građevinskog zemljišta ili izvan nje, postalo je temeljem samog zakona vlasništvo Republike Hrvatske. U konkretnom slučaju predmetna nekretnina nalazila se i u šumskogospodarskoj osnovi, te sukladno čl. 17. ZŠ za predmetnu nekretninu nikada nije proveden postupak izdvajanja iz šumskogospodarske osnove.

Nije prihvatljiva tvrdnja tuženika da su sukladno odredbi čl. 87. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi („Narodne novine“, broj 90/92., 94/93., 117/93., dalje ZSLU) jedinice lokalne samouprave i uprave postale vlasnicima nekretnina na svom području. Naime, pretvorba društvenog vlasništva na šumama i šumskom zemljištu izvršena je 16. listopada 1990., te su od toga dana šume i šumsko zemljište koje je do tada bilo u društvenom vlasništvu postali vlasništvo Republike Hrvatske, pa se niti ZSLU koji je donesen 1992. godine nije mogao mijenjati vlasnički status nekretnina – šuma i šumskog zemljišta, te niti jednom odredbom tog Zakona nije određeno da bi šume i šumsko zemljište unutar granica građevinskog zemljišta postale vlasništvo

jedinice lokalne samouprave i uprave na čijem se području pojedina nekretnina nalazi.“

Prema pravnom shvaćanju Ustavnog suda Republike Hrvatske pravno shvaćanje Vrhovnog suda Republike Hrvatske izraženo u odluci koja je donesena povodom izvanredne revizije, obvezujuće je za sve sudove jer se time ispunjava Ustavom propisana funkcija Vrhovnog suda Republike Hrvatske jer time kao najviši sud osigurava jedinstvenu primjenu prava i ravnopravnost svih u njegovoj primjeni.

Slijedom ovog shvaćanja za očekivati je da će ovo pravno shvaćanje biti provedeno na cijelom teritoriju Republike Hrvatske pred svim sudovima.

Nadalje, za očekivati je da će državno odvjetništvo kao samostalno i neovisno pravosudno tijelo u zaštiti imovinskih interesa i prava Republike Hrvatske poduzeti sve mjere kako bi se otklonila moguće pogrešno provedena uknjižba prava vlasništva na šumama i šumskom zemljištu sukladno naprijed navedenom Zakonu. Ovi postupci bit će pokretani zavisno od toga kako će državno odvjetništvo iznalaziti uknjižbe vlasništva u korist trećih, a koje su suprotne izraženom pravnom shvaćanju Vrhovnog suda Republike Hrvatske, a provodit će se na cjelokupnom teritoriju Republike Hrvatske.

Ovo je pravno moguće obzirom da je člankom 388. stavkom 5. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“, broj 91/96., 68/98., 137/99., 22/00., 73/00., 129/00., 114/01., 79/06., 141/06., 146/08., 38/09. i 153/09.) odgođeno načelo povjerenja u zemljišne knjige.

Republika Hrvatska nema nikakvih obveza uslijed ranije pogrešno provedene uknjižbe prava vlasništva jer takva uknjižba nije protupravna u poimanju naknade štete.

Eventualno potrebna dodatna obrazloženja u vezi s pitanjem zastupnika, dat će ministar pravosuđa Orsat Miljenić, zamjenica ministra Sandra Artuković Kunšt i pomoćnik ministra Vanja Bilić.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović